

“Grècia és un paradís”

Amb nou disc al carrer, L'Ham de Foc reflexiona sobre l'anomenada música mediterrània, una etiqueta que, més enllà dels tòpics, ells treballen per omplir de contingut.

L'Ham de Foc acaba de traure nou disc: *Cor de porc*. El grup recalca a Almussafes (Ribera Baixa) el 27 de maig i a València el 4 de juny, després de girar per Europa. Membres del Col·lectiu de Músics i Cantants en Valencià, Efrén López i Mara Aranda troben a faltar normalitat als mitjans de comunicació públics on se senten discriminats.

—Tres anys després de *Cançó de dona i home* editeu *Cor de porc*. Com heu evolucionat?

—*Cor de porc* és una continuació de l'anterior, *Cançó de dona i home*. Hi ha hagut un procés d'evolució natural d'experiència personal, és a dir, el nostre pols vital i el de la música. El component del viatge ha estat un ele-

ment important. La nostra estada a Tessalònica ens ha posat en contacte amb cultures musicals que ens resulten més atractives, com la tradició musical grega i la turca que formen part de la cultura musical otomana. Allà hem acabat les idees que portàvem de València.

—Trobeu moltes semblances entre aquestes tradicions musicals?

—A voltes s'emfatitza molt en les semblances musicals, però per un tema comercial. El fet de dir “jo faig música mediterrània i tocs turcs”, com si venguesses una marca, està bé si parlem de perfums i creïlles fredides, però per a la música s'ha d'aprofundir un poc més. No cal ser tan superficial i pensar que la música valenciana és quasi igual que la grega. A més, semblances i dife-

rències, segons com ho mires, en trobes moltíssimes o cap. No obstant això, en certes coses es diferencien molt. De la mateixa manera, les polques i masurques tenen un origen nord-europeu, i no es diu mai per exemple que la música valenciana té aquesta arrel.

—Què és la música Mediterrània, doncs?

—Si diem que som mediterranis tal volta siga perquè ho estem deixant de ser i necessitem reafirmar-nos. Des de fora es veu tot el contrari, cada vegada som més anglosaxons en gustos musicals i maneres de pensar. Però, més que una marca, el fet de dir-nos mediterranis ha de ser de veres.

—Per què Grècia, per acabar de gravar el disc?

—Per a qualsevol músic interessat en música de corda, Grècia és un paradís. Allà la música instrumental està molt viva, amb concerts de bandúrria a les nits, per exemple. Per contra, ací has de furgar un poc més per trobar alguna cosa. La música és una cosa de museu, els grups de danses són molt estàtics i intenten conservar el folklore com està. El músic Vicent Torrent ja em va dir que abans donaria jo classes que trobaria algú que poguera ensenyar-me'n. Jo pensava que no sabia res, i després m'he adonat que gent com Javier Mas és molt bo, però també molt autodidacta.

—Què hi ha de grec al disc?

—Hem adaptat tècniques gregues com la dels músics de buzuquis i altres instruments. És a dir, adaptar-los a instruments d'ací i cercar nous recursos musicals. Hem buscat inspiració. Allà hi ha gent que toca cada nit, i això ens va atraure molt a tot el grup.

—En quin moment creuen que es troba la investigació musical a València?

—Regular. Ací pots estudiar cant d'estil, però d'una manera molt concreta i aïllada. La dolçaina està molt viva, i tan de bo la corda estiguera tan viva com la dolçaina. Fins i tot, hi ha secretisme pel que fa a la corda. Qui sap de guitarró, quasi que ni el trobes —quan intentes investigar—, i això que no seran més de tres o quatre els qui s'hi dediquen.

Paula Reig